

Slutrapport för Länsstyrelsen Kronobergs uppdrag i vildsvinspaketet

Vildsvins- paketet

- Mer vildsvin på bordet!

Uppdrag genomförda inom
ramen för livsmedelsstrategins
handlingsplaner 2020–2025.

Titel: Slutrapport för uppdrag i vildsvinspaketet
Författare: Ulf Larsson, Länsstyrelsen Kronoberg
Diarienummer: 1107-2026
Utgivningsår: 2026
Omslagsbild: Vildsvin och detaljer ur vildsvinskedjan

Förord

Under perioden 2020–2025 har Länsstyrelsen i Kronoberg, som samordnande länsstyrelse, tillsammans med övriga länsstyrelser och berörda myndigheter genomfört regeringsuppdrag inom ramen för vildsvinspaketet. Uppdragen har varit en del av genomförandet av livsmedelsstrategin och haft inriktning på att minska de problem som vildsvin orsakar, samtidigt som vildsvin i högre grad ska tas till vara som livsmedel.

I denna slutrapport redovisas hur uppdragen har genomförts, deras resultat och vilka erfarenheter som har dragits. Rapporten omfattar utvecklingen av vildsvinsjägerregistret, kartläggningen av uppsamlingscentraler, revideringen av länsvisa förvaltningsplaner för vildsvin samt ett kommunikationsuppdrag.

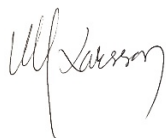
Arbetet har genomförts i nära samverkan mellan länsstyrelserna och övriga berörda myndigheter. En löpande dialog med Regeringskansliet har varit en viktig förutsättning för att kunna hantera ändrade förutsättningar under uppdragets gång.

Vildsvinspaketet har genomförts enligt regeringens beslut. Samtidigt är flera av de eftersträlvade effekterna långsiktiga och kan följas upp först över ett längre tidsperspektiv. Förhoppningen är att rapporten ska bidra med underlag och erfarenheter för framtida uppdrag inom området eller med liknande komplexitet. Den fortsatta utvecklingen av vildsvinsförvaltningen och främjandet av vildsvin som resurs i livsmedelskedjan kräver dock uppdrag med vidhängande finansiering till länsstyrelserna och andra berörda.

Växjö 2026-02-24

Maria Arnholm
Landshövding, Länsstyrelsen Kronoberg

Ulf Larsson
Projektledare, nationell samordnare för länsstyrelsernas uppdrag i vildsvinspaketet, Länsstyrelsen Kronoberg

Innehållsförteckning

FÖRORD	3
1. SAMMANFATTNING	5
2. UPPDRAGETS GENOMFÖRANDE OCH RESULTAT	7
2.1. Uppdragsbeskrivning och syfte.....	7
Uppdragen i vildsvinspaketet till Länsstyrelsen Kronoberg	7
Kommunikationsuppdraget	7
2.2. Genomförda aktiviteter	8
Utvecklingen av vildsvinsjägerregistret ("Anpassa Primör")	8
Genomförande.....	9
Kartläggning av befintliga uppsamlingscentraler	11
Revidering av befintliga förvaltningsplaner för vildsvin.....	11
Registervård.....	13
Kostnader och intäkter	14
2.3. Uppnådda resultat.....	14
Vildsvinsjägerregistret	14
Kartläggning av uppsamlingscentraler.....	17
Revidering av befintliga förvaltningsplaner för vildsvin.....	18
2.4. Effekter	19
3. UPPDRAGETS KOPPLING TILL LIVSMEDELSSTRATEGINS STRATEGISKA MÅL20	
4. SLUTSATSER	21
Utmaningar och förbättringsförslag	22
Vad hade kunnat göras annorlunda i uppdraget?	22
BILAGOR	24
SLUTRAPPORT VILDSVINSPAKETET	26

1. Sammanfattning

Länsstyrelsen Kronoberg (som samordnande för landets 21 länsstyrelser i detta uppdrag), Livsmedelsverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och Jordbruksverket har under åren 2020–2025 genomfört regeringsuppdrag i vildsvinspaketet. Tanken har enkelt uttryckt varit att minska de problem som vildsvin orsakar genom att i högre grad använda dem till livsmedel och på så sätt bidra till regeringens livsmedelsstrategi.

Länsstyrelsen Kronoberg har genomfört fyra finansierade regeringsuppdrag, ett kommunikationsuppdrag samt på eget initiativ ett regionalt och ett större nationellt projekt som finansierats av strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik under perioden. I de sistnämnda projekten har siktet varit inställt på bland annat kompetensutveckling av jägare och inspiration till vildsvinsjakt samt affärsutveckling för företagare i vildsvinskedjan.

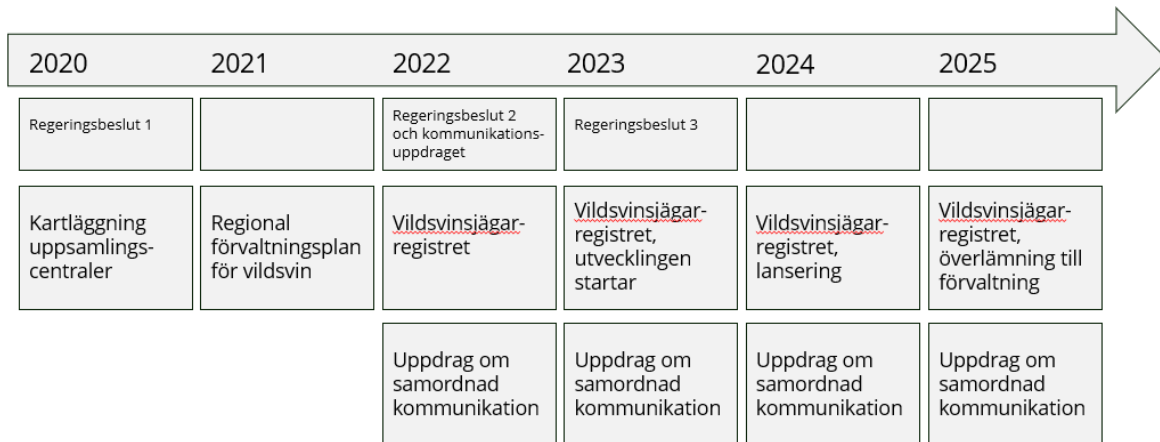
Länsstyrelsen Kronoberg har således genomfört sina uppdrag i vildsvinspaketet och i samverkan med övriga länsstyrelser levererat:

- En kartläggning av uppsamlingscentraler
- Reviderade länsvisa förvaltningsplaner för vildsvin
- Vildsvinsjägerregistret
- Registreringar i vildsvinsjägerregistret

Det mest omfattande uppdraget till länsstyrelserna var att ta fram vildsvinsjägerregistret. Till det kan jägare enligt Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2024:6) anmäla sig för att få möjlighet att sälja mindre mängder kött av vildsvin direkt till konsumenter. Föreskrifterna trädde i kraft den 4 november 2024. Vid årsskiftet 2025/2026 hade cirka 2500 personer registrerats av länsstyrelserna via den nyutvecklade och delvis automatiserade e-tjänsten.

Övriga uppdrag som länsstyrelsen genomfört var en inventering av uppsamlingscentraler för vildsvin i landet, revidering av länsvisa förvaltningsplaner för vildsvin samt ett kommunikationsuppdrag. I kommunikationsuppdraget har Länsstyrelsen bland annat kommunicerat och utbildat i det nya regelverket internt, annonserat om vildsvinsjägerregistret i jägarmedia och arrangerat konferenser och andra aktiviteter för att bidra till de övergripande målen med insatsen.

Insatsen har präglats av samverkan och organisationsöverskridande samarbete inom och mellan länsstyrelserna. Samverkan med de andra myndigheterna och regeringen som uppdragsgivare har fungerat mycket bra under de fem åren som insatsen pågått. Genomförandet av vildsvinspaketet krävde kontinuerlig dialog och samverkan inom ramen för den samordnade kommunikationen och i genomförandet av de övriga uppdragen.

Översiktlig bild som visar vad Länsstyrelsen Kronoberg gjorde, och när, i vildsvinspaketet åren 2020–2025. Regeringens ursprungliga uppdrag ändrades vid två tillfällen och kompletterades 2022 med ett kommunikationsuppdrag som samordnades av Livsmedelsverket.

Uppdragen har genomförts och levererats i enlighet med regeringens beslut men effekten av dessa är svår att mäta - ännu. Det saknas samlade data som gör det möjligt att följa upp effekterna (se Jordbruksverkets utvärdering av Vildsvinspaketet, [Vildsvin från skog till bord - Jordbruksverket](#)).

En uppgift värd att notera är att enligt Jordbruksverkets statistik så ökade konsumtionen av svenskt vildsvinskött med 60 % mellan åren 2023 och 2024. Motsvarande statistik för de följande åren blir tillgänglig under hösten 2026. Exakt vad ökningen beror på har inte analyserats men man kan anta att det är en kombination av vildsvinsstammens utveckling, ökad uppmärksamhet kring vildsvin som livsmedel och ökad jakt.

Effekten av vildsvinspaketet kan även dröja eftersom det tar tid för jägarna att hitta former för hur de ska bedriva försäljningen av vildsvin till privatpersoner. Många företag i vildsvinskedjan har utvecklingspotential och konsumenter har ett intresse för vildsvinskött. Vildsvinspaketet 2020–2025 har lagt en grund för fortsatt utveckling av vildsvinsförvaltningen de kommande åren.

2. Uppdragets genomförande och resultat

2.1. Uppdragsbeskrivning och syfte

Uppdragen i vildsvinspaketet till Länsstyrelsen Kronoberg

Det första regeringsbeslutet om åtgärder i vildsvinspaketet fattades 2020 i april och omfattade åtgärderna:

- Anpassa Primör för registrering av jägare
- Kartläggning av befintliga uppsamlingscentraler
- Revidering av regionala förvaltningsplaner för vildsvin
- Registervård

Regeringen fattade ett nytt beslut 2022 om förlängd tid för att genomföra åtgärder i vildsvinspaketet inom ramen för livsmedelsstrategin.

Ytterligare ett beslut om ändring av uppdraget och dess finansiering fattades 2023 på grund av att Livsmedelsverkets föreskrifter och sekretesslagstiftningen som skyddar jägarnas kontaktuppgifter inte fanns på plats. Förseningen av regelverket och en nödvändig ny teknisk lösning för vildsvinsjägerregistret ökade kostnaderna.

Regeringen och myndigheterna i vildsvinspaketet förde en löpande dialog om hur detta skulle hanteras.

Kommunikationsuppdraget

2022 fick Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt och Länsstyrelsen Kronoberg, som representant för länsstyrelserna, i uppdrag att samordnat genomföra kommunikationsinsatser om vildsvinspaketet inom ramen för livsmedelsstrategin. Länsstyrelsen i Kronobergs län skulle samordna länsstyrelsernas genomförande av uppdraget.

Myndigheterna skulle, var för sig eller tillsammans, genomföra strategiska och långsiktiga kommunikationsinsatser utifrån arbetet med, och resultat från respektive myndighets uppdrag – där det fanns behov av särskild kommunikation.

För uppdraget fick myndigheterna årligen använda högst 2 000 000 kronor åren 2022–2025. Uppdraget samordnades och rapporteras av Livsmedelsverket.

2.2. Genomförda aktiviteter

Utvecklingen av vildsvinsjägerregistret ("Anpassa Primör")

Länsstyrelsen Kronoberg fick 2020 i uppdrag av regeringen att anpassa det befintliga registret Primör till registrering av jägare för att möjliggöra för jägare att överlåta vildsvinskött direkt till konsumenter. Enligt de då planerade föreskrifterna skulle jägare som ville överlåta en mindre mängd vildsvin direkt till konsumenter registreras av länsstyrelserna i systemet Primör; ett system som förvaltades av länsstyrelserna och användes för registrering av detaljhandelsanläggningar. Uppdraget till länsstyrelserna i vildsvinspaketet löd:

"Länsstyrelsen i Kronobergs län ska anpassa det befintliga IT-systemet för primärproducenter (Primör) för att även inkludera jägare som får leverera små mängder vildsvinskött direkt till konsumenter. Arbetet ska koordineras med Livsmedelsverkets föreskriftsarbete (N2020/01010/DL). Länsstyrelsen i Kronobergs län får för åtgärdens genomförande använda 1 miljon kronor under 2020."

På grund av att föreskriftsarbetet dröjde så förlängdes uppdragen i vildsvinspaketet och vildsvinsjägerregistret lanserades slutligen den 4 november 2024.

Efter att projektet granskat kraven i uppdraget bestämde Länsstyrelsen att ett nytt system skulle utvecklas utan teknisk koppling till Primör. Detta stämde av och förankrades med IT-avdelningens arkitekturråd, styrgruppen, Gemensamma kansliet/länsrådsgruppen och regeringen.

Skälen för den nya inriktningen av vildsvinsjägerregistret var:

- Att bygga i Primör skulle ha tagit längre tid och inneburit hög risk för problem i det befintliga systemet.
- Befintlig struktur matchade inte kraven dvs. producentanläggning och produktionsinriktning.
- Utvecklarna ansåg att det fanns utmaningar med att bygga vidare i befintlig kodbas (nyare version, .Net, Angular ramverk).
- Det fanns många säkerhetshöjande åtgärder som behövde genomföras i Primör för att detta system skulle kunna ta emot den nya funktionaliteten. Genomförandet av dessa riskerade att försena projektet.
- Risk för komplex vidareutveckling som inte förbättrar Primör eller den nya registreringen.

- Risk för buggar i befintligt system när ny funktionalitet läggs till.
- Det blev lättare att separera informationsmängderna med två olika system.
- Integrering av vildsvinsjägerregistret med Primör skulle ha medfört en oönskad blandning av privatpersoner och företag i Primör. Primör innehöll mer funktionalitet än det som registrering av vildsvinsjägare föranleder.
- De befintliga integrationsflödena mot Platina, CIS och e-tjänsterna behövde byggas om i Primör för att kunna möta krav från vildsvinsjägerregistret. Detta innebar ett omfattande och komplext arbete med flera aktörer involverade som projektet ville undvika.

Efter dialog med regeringen fattade regeringen ett nytt beslut om innehållet i uppdraget till Länsstyrelsen Kronoberg i juni 2023 – finansieringen utökades och tidplanen justerades.

Genomförande

Uppdraget genomfördes enligt länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsmodell som innehöll faserna förberedelser, genomförande och överlämning för förvaltning.

Förberedelserna

Förberedelserna bestod av bemanning av projektet, etablering av samarbete internt inom länsstyrelsevärlden med funktioner som IT-avdelningen, förvaltningsobjektet och länsstyrelsernas olika nätverk. Externt etablerades förutsättningar med de andra myndigheterna i vildsvinspaketet för att förbereda och planera genomförandet.

Genomförandet

Andra fasen var genomförandet av utvecklingsprojektet. I samband med att uppdraget gavs har projektet informerat länsråden om de olika delarna i vildsvinspaketet, därefter har berörda nätverk, miljönätverk, LD-21 och 28-nätverket informerats. Primör berör främst 28-nätverket som informerats löpande under projekttiden. Projektet förankrades i G45 via kontaktlänsråd Johanna Sandwall.

Länsrådsgruppen beslutade i juni 2023 att gå vidare med vildsvinsjägerregistret under förutsättning att regeringen fattade beslut om att finansiera kostnaderna, vilket regeringen gjorde samma månad.

Projektet har genomfört behovsanalys, lösningsutredning, informations- och säkerhetsklassning, processmodellering och riskanalys i enlighet med länsstyrelsernas utvecklingsprocess och i dialog med förvaltningsobjektet, gemensamma kansliet och IT-avdelningen.

Handläggare och kontrollanter vid landets samtliga länsstyrelser utbildades i hantering av systemet och regelverket inför och i samband med att

tjänsten lanserades. Manual och inspelningar av utbildningstillfällen överlämnades till förvaltning och är tillgängliga för alla berörda på en samarbetsyta.

I ett särskilt kommunikationsuppdrag till myndigheterna i vildsvinspaketet pekade regeringen på vikten av att samlat genomföra olika kommunikationsinsatser för att stödja övriga uppdrag. Kommunikationsuppdraget fick stor betydelse vid lanseringen av vildsvinsjägerregistret den 4 november 2024, dels genom samverkan mellan myndigheterna som kommunikationsuppdraget riktade sig till (Jordbruksverket, Livsmedelsverket, SVA och länsstyrelserna genom Länsstyrelsen Kronoberg som samordnare). Retrievers rapport visar att Länsstyrelsen Kronoberg med flera länsstyrelser fick ett bra genomslag i media med sin information om vildsvinsjägerregistret och vildsvinsfrågor överhuvudtaget. Se bilaga 9.

Några mål fanns inte uppställda av uppdragsgivaren för hur många registrerade vildsvinsjägare som eftersträvades. Statistiken visar att det fanns ett stort intresse för att registrera sig de första månaderna, därefter planade intresset ut men trenden är vid årsskiftet mellan 2025 och 2026 fortsatt ökande.

Överlämning till förvaltning

Projektet har sedan start haft ett nära samarbete med länsstyrelsernas förvaltningsobjekt Landsbygd och djur. Förvaltningsobjektet har varit representerat i styrgruppen och förvaltningsledare och objektspecialister har medverkat i projektets olika faser. Under den snart femåriga projektperioden har utvecklingsprojektet påverkats av och haft beroenden till organisatoriska och bemanningsmässiga förhållanden inom IT-avdelningen och förvaltningsobjektet. Genom att en av förvaltningsobjektets objektspecialister ingått i utvecklingsprojektet har vi säkerställt användnings- och förvaltningsbarhet för leveransen av vildsvinsjägerregistret.

Projektets huvudleveranser var följande:

- E-tjänst för registrering av vildsvinsjägare
- Ny applikation för registrering och kontroll av vildsvinsjägare, vildsvinsjägerregistret

Projektet levererade även:

- Systemdokumentation
- Användarstöd (manualer, rutiner och riktlinjer)
- Utbildning av handläggare
- Intern och extern information till relevanta målgrupper enligt kommunikationsplanen inom ramen för kommunikationsuppdraget i vildsvinspaketet

- Informationsklassning med riskanalys inklusive åtgärder
- Bevarande- och gallringsplan

Kartläggning av befintliga uppsamlingscentraler

Kartläggningen av uppsamlingscentraler redovisades till regeringen 2020-04-09, se bilaga.

Syftet med kartläggningen var inte specificerad i uppdraget utöver att den ingick i vildsvinspaketet som i sin tur är en del av livsmedelsstrategin.

Vad är en uppsamlingscentral, UC?

Begreppet uppsamlingscentral (UC) specificerades inte närmare i uppdraget och det saknades en legal definition av det. För att genomföra kartläggningen gjorde därför Länsstyrelsen Kronoberg en tolkning av vad som var att betrakta som en UC i kartläggningen.

Efter dialog med Livsmedelsverket formulerade och kommunicerade vi följande kriterier för vad som var en uppsamlingscentral i den här kartläggningen. Länsstyrelsen ansåg att en UC skulle uppfylla EU-förordningen 852/2004 genom att den åtminstone hade:

- Kylkapacitet.
- Rengöringsbara och desinficeringsbara ytor. Möjlighet till spolning.
- Handtvättmöjligheter.
- Tätning i form av golv, tak, väggar och dörr.

Vi ansåg att en UC kunde vara en fast eller en mobil anläggning om kraven för en UC var uppfyllda.

Innefattade begreppet UC alla mindre kylrum som finns i jaktlagen?

Vår bedömning var att så länge en UC uppfyllde kraven i 852/2004 om allmänna hygienregler och hade kylkapacitet samt användes för insamling av fällt vilt som lämnas vidare till en VHA (vilthanteringsanläggning) så kunde anläggningen betraktas som en UC i den aktuella kartläggningen.

Skulle även mindre UC:er som enskilda jägare hade ingå i kartläggningen?

Länsstyrelserna avgränsade kartläggningen mot hemslakterier där köttet enbart användes i jägarens eget hushåll utan att säljas vidare. Vår bedömning i det fallet var att om en UC endast användes inom jägarens eget hushåll ingick den inte i kartläggningen - men om en UC någon gång användes för lagring av fällt vilt som sedan transporteras vidare till en VHA så skulle den ingå i kartläggningen.

Revidering av befintliga förvaltningsplaner för vildsvin

Revideringen av förvaltningsplanerna för vildsvin redovisades till regeringen i januari 2022, se bilaga.

Genomförandet av uppdraget bestod av att vi

- Samordnade arbetet och tog fram ett arbetssätt som länsstyrelserna kunde tillämpa.
- Drev arbetet framåt genom att organisera en arbetsgrupp med vilthandläggare från Kronoberg och fem övriga länsstyrelser som tog fram och spred en vägledning för hur förvaltningsplanerna kunde revideras.
- Var tillgängliga för övriga länsstyrelser och svarade på frågor om uppdraget samt kommunicerade relevant information till samtliga länsstyrelser, chefsgrupper och vilthandläggarnätverket.

I länsstyrelsernas vägledning för revideringen av förvaltningsplanerna förordade vi ett adaptivt arbetssätt och att länsstyrelserna skulle sätta tydliga mål för förvaltningen av vildsvin. Förutom statistiken för viltolyckor saknades data att utgå ifrån vid formuleringen av mål för förvaltningen, exempelvis vilka skador vildsvin orsakar eller populationens utbredning och storlek. Den data som förutom viltolycksstatistiken var tillgänglig baserades i hög grad på upplevelser eller uppskattningar.

Samverkan genomfördes med övriga myndigheter löpande på projektledarnivå. Vi genomförde även chefsmöten och dialog med uppdragsgivaren, Klimat- och näringsdepartementet. Även Naturvårdsverket bjöds in till vårt samarbete i vildsvinspaketet och deltog från och med slutet av 2021.

Revideringen av planerna har ökat dialogen inom länsstyrelserna och mellan olika intressenter. De reviderade förvaltningsplanerna fastställdes av respektive länsstyrelse i slutet av 2020 eller i några fall under 2021. Avgörande för förvaltningen av vildsvinen är dock förvaltningens förutsättningar till exempel: vildsvinsstammens utveckling, tillgängliga data om vildsvinsstammen, uppdrag och resurser till länsstyrelserna och andra aktörer samt befintliga och nya regler.

Länsstyrelserna spelade en roll i förvaltningen av vildsvinen regionalt genom att i förhållande till olika intressenter vara en neutral part och en länk till andra myndigheter. En tydlig insikt i arbetet med förvaltningsplanerna för vildsvin var att länsstyrelsen, för att kunna ta rollen som koordinator i en aktivare vildsvinsförvaltning, behövde uppdrag och resurser för detta.

I de flesta av planerna utgick länsstyrelserna från den nationella förvaltningsplanen för vildsvin, till exempel när resultat- och arbetsmål formulerades.

Respektive läns förvaltningsplan finns tillgänglig på lansstyrelsen.se under respektive län.

Registervård

Uppdraget fanns med i det ursprungliga regeringsbeslutet från 2020 men ändrades i regeringens beslut 2023-06-29 och styrdes mot att "Länsstyrelsen i Kronobergs län ska under 2024 och 2025 verka för att jägare som vill leverera små mängder vildsvinskött direkt till konsument registrerar sig i IT-systemet för primärproducenter (Primör) och att registret hålls uppdaterat." Det innebar att vi jobbade vidare med att utveckla, driftsätta och överlämna vildsvinsjägerregistret till förvaltning samt vidtog åtgärder inom ramen för kommunikationsuppdraget som förstärkte genomförandet av uppgiften.

Kostnader och intäkter

Regeringens finansiering av uppdragen täckte kostnaderna för dessa.

Tabell. Finansiering av Länsstyrelsen Kronobergs uppdrag i vildsvinspaketet 2020-2025.

Finansiering från regeringen	Kr
Vildsvinsjägerregistret 2020	1 000 000
Kartläggning UC 2020	1 000 000
Revidering förvaltningsplaner 2021	1 500 000
Vildsvinsjägerregistret 2023	2 500 000
Vildsvinsjägerregistret 2024	1 000 000
Vildsvinsjägerregistret 2025	1 000 000
Samordnad kommunikation	3 392 000
Summa regeringsuppdragen	11 392 000

Utöver regeringsuppdragen i vildsvinspaketet drev Länsstyrelsen Kronoberg, liksom flera andra länsstyrelser, vildsvinsprojekt under perioden som finansierades av strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik. Länsstyrelsen Kronoberg drev ett regionalt och ett nationellt projekt. Det regionala finansierades med 2 536 404 kr i externa medel. Det nationella projektet Vildsvinsförvaltning i samverkan¹ finansierades med 5 062 167 i externa medel.

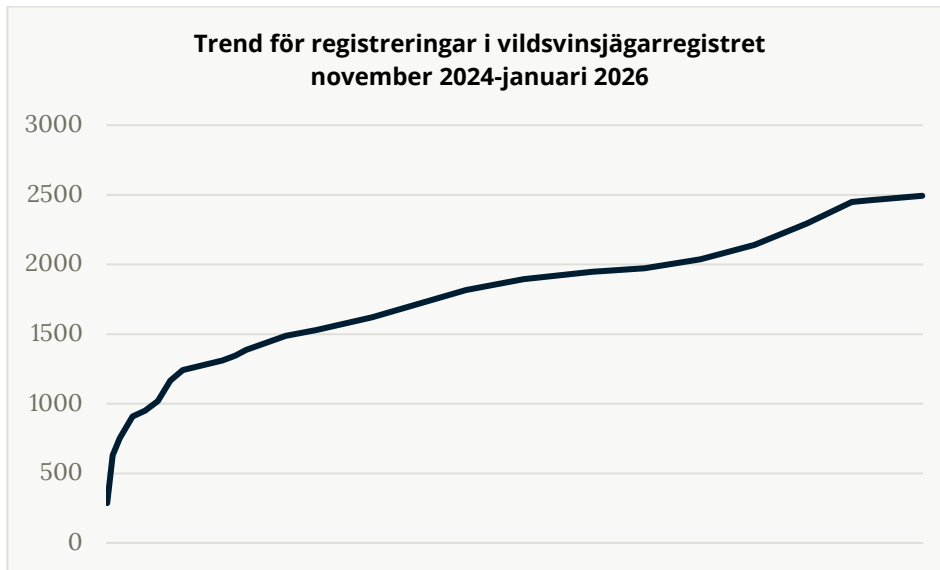
2.3. Uppnådda resultat

Vildsvinsjägerregistret

Öppnandet av och kommunikationen om vildsvinsjägerregistret den 4 november 2024 gav ett snabbt resultat – inom någon vecka hade 1000 jägare registrerat sig. Efter drygt ett år var nästan 2500 personer registrerade i vildsvinsjägerregistret.

---

¹ Bilaga 9, [Vildsvinsförvaltning i samverkan - slutrapport](#)

Källa: Länsstyrelsernas förvaltningsobjekt Landsbygd och djur/Länsstyrelsen Kronoberg

Tabell. Antal registrerade personer i länsstyrelsernas vildsvinsjägerregister, per län och totalt den 30 januari 2026.

Län	Registrerade personer 30 januari 2026
Västra Götaland	502
Stockholm	376
Skåne	233
Uppsala	224
Östergötland	160
Jönköping	130
Södermanland	123
Kalmar	118
Halland	116
Örebro	111
Kronoberg	101
Västmanland	88
Värmland	73
Dalarna	49
Blekinge	48
Gävleborg	29
Västernorrland	4
Västerbotten	3
Jämtland	3
Norrbottn	2
Gotland	0
TOTALT	2493

Källa: Länsstyrelsernas förvaltningsobjekt Landsbygd och djur/Länsstyrelsen Kronoberg

Enligt länsstyrelsernas funktion Gemensamt handläggningsstöd kom under 2025 in 1 313 registreringsärenden via e-tjänsten vilket utgör 98% av ärendena. Av dessa kunde 1 014 expedieras via Digital post vilket är 76%. Länsstyrelserna har utfört två kontroller under 2025 som registrerats i vildsvinsjägerregistret och som rapporterats till Livsmedelsverket.

Kommunikationen av vildsvinsjägerregistret och att jägare anmälde sig till det gav stort medialt genomslag och möjlighet att brett nå ut med information om det nya regelverket. En majoritet av publiciteten var antingen positiv eller neutral, och endast 7 procent var negativ. Den enskilt största nyhetshändelsen, vilken hade störst spridning under vecka 45–46, handlade om att jägare numera får sälja vildsvinskött till privatpersoner.

Källa Medieanalys, Vildsvinspaketet 16 oktober-16 december 2024, Retriever.

Vildsvinspaketets talespersoner förekom i en tredjedel av den totala publiciteten, totalt 105 artiklar. Detta är en förhållandevis hög andel av publiciteten och tydde på att aktörerna hade en god möjlighet att komma ut med sitt budskap och styra kommunikationen kring vildsvin som livsmedel.

Kartläggning av uppsamlingscentraler

Samtliga länsstyrelser deltog i kartläggningen av uppsamlingscentraler (UC). Flera av länsstyrelserna konstaterade att det inte fanns någon UC alls i länet.

Totalt dokumenterades 43 UC:er i kartläggningen. Vi konstaterade att det fanns 18 UC:er för vilt registrerade i Primör. Några av dessa kan vara överlappande vilket dock inte kan utrönas utan en fördjupad utredningsinsats. Länsstyrelsen Kronoberg hade inte åtkomst till andra länsstyrelsers registreringar i Primör.

Upphandlingscentraler (UC) enligt den definition som vi tillämpade i kartläggningen fanns i södra Sverige. UC:erna lades in i ett GIS-lager som för närvarande är tillgängligt internt inom länsstyrelserna.

Revidering av befintliga förvaltningsplaner för vildsvin

Revideringen av förvaltningsplanerna för vildsvin redovisades till regeringen i januari 2022, se bilaga.

Samtliga utpekade län i uppdraget reviderade sina förvaltningsplaner för vildsvin under 2021. Eftersom planerna fastställdes av viltförvaltningsdelegationerna dröjde det in på 2022 innan några av länen formellt kunde få sina planer fastställda.

I de flesta av planerna utgick länsstyrelserna från den nationella förvaltningsplanen för vildsvin, till exempel när resultat- och arbetsmål formulerades.

2.4. Effekter

När det gäller effekter hänvisar vi till Jordbruksverkets utvärdering av vildsvinspaketet: [Vildsvin från skog till bord - Jordbruksverket](#) och Livsmedelsverkets slutrapport Samordnad kommunikation vildsvin.

3. Uppdragets koppling till Livsmedelsstrategins strategiska mål

I rapporten för kommunikationsuppdraget som lämnas av Livsmedelsverket redogör vi för kopplingen till Livsmedelsstrategins strategiska mål. Vi hänvisar till den och Jordbruksverkets utvärdering, [Vildsvin från skog till bord - Jordbruksverket](#)

4. Slutsatser

Länsstyrelsen Kronoberg har levererat enligt regeringens uppdrag och genomfört uppdraget med hjälp av länsstyrelsernas samlade resurser och i samverkan med andra intressenter i vildsvinskedjan. Därigenom har vi bidragit till livsmedelsstrategin.

Förseeningarna med anledning av tiden det tog att få föreskrifter och lagstiftning på plats har inte kunnat påverkas av oss annat än genom att vi har hanterat dessa på bästa sätt.

Ett viktigt resultat av vildsvinspaketet är samarbetet som utvecklades mellan myndigheterna i vildsvinspaketet och även andra intressenter. Tidigt i genomförandet tog myndigheterna kontakt med varandra på projektledarnivå. Efterhand utvecklades ett arbetssätt för kontinuerlig dialog på genomförandenivå och chefsnivå samt mellan myndigheterna och regeringen. Den dialogen resulterade i optimerade och tillkommande uppdrag med justerade tidplaner.

I uppdrag som vildsvinspaketet är vår erfarenhet att man bör beakta att länsstyrelserna är 21 självständiga myndigheter och att länsstyrelserna behöver samordnas. Modellen att en länsstyrelse utses till samordnande är bra, för att inte säga nödvändig.

Samordning, samverkan och samarbete tar tid och behövde i vildsvinpaketet hanteras av resurser som inte fanns i den befintliga organisationen. Länsstyrelsen anser att viktiga framgångsfaktorer för uppdragen i vildsvinspaketet var regeringens finansiering av dessa utöver ramen för den ordinarie verksamheten och även den fortlöpande dialogen mellan beställaren och oss som utfört uppdragen. Tack vare den dialogen kunde tidplaner och finansiering anpassas till ändrade förutsättningar.

De viktigaste resultaten för övrigt är att vi levererade moderna tekniska lösningar för att ta emot jägares anmälningar till vildsvinsjägerregistret från och med den 4 november 2024, då föreskrifterna trädde i kraft. Vi levererade även tekniskt stöd för att länsstyrelserna ska kunna genomföra kontroller av vildsvinsjägare enligt föreskrifterna.

Vi vägledde länsstyrelserna i arbetet med att revidera länens förvaltningsplaner för vildsvin. Någon samlad uppföljning av dessa länsvisa förvaltningsplaner har vi inte haft i uppdrag att genomföra. I den mån länsstyrelser har arbetat med att bidra till resultatmål i någon större omfattning har detta skett genom att dessa beviljats särskilda projektmedel, till exempel från strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik.

Effekten av insatsen vildsvinspaketet begränsas av att länsstyrelserna i sin ordinarie verksamhet inte har uppdrag eller finansiering för särskilda åtgärder kopplade till vildsvin.

Lärdomar i uppdraget:

1. Ett alternativt sätt att ge uppdraget till myndigheterna hade kunnat vara att sätta effektmål och sedan låta myndigheterna, eventuellt tillsammans med olika intressenter i vildsvinskedjan, utforma åtgärder för att bidra till önskade effekter.
2. Enligt Livsmedelsverkets föreskrifter anmäler personer sig till vildsvinsjägerregistret och genomgår en särskild vildsvinsutbildning i valfri ordning. Länsstyrelserna anser att kursintyg från genomgången vildsvinsutbildning borde vara ett krav för registrering i vildsvinsjägerregistret.

Utmaningar och förbättringsförslag

Möjligen har regeringen i utformningen av uppdragen underskattat utmaningen i att mobilisera jägarkåren för vildsvinsjakt och direktförsäljning till konsumenter. Steget till att hantera 10–20 fällda vildsvin, slakta, stycka, förpacka, etikettera, nå kunder och slutligen genomföra försäljningen kan vara stort för många jägare som ägnar sig åt vildsvinsjakt på sin fritid. Intrycket vi får av möten med jägare och deras företrädare är att detta kan fungera men det kommer i så fall att ta tid. Effekten bör därför följas upp senare, exempelvis om tre eller fem år.

På grund av den senaste ökningen av vildsvinsstammen ökar också behovet av åtgärder på lokal nivå. En fortsättning av vildsvinspaketet 2026 och framåt hade kunnat fokusera på kommunernas och markägarnas åtgärder för att nå en vildsvinsstam i balans, ökad användning av vildsvin som livsmedel i offentliga kök och inspiration till samverkan kring vildsvinsförvaltningen med gemensamma jakter, kompetensutveckling av jägarna och kanske till och med stöd för affärsutveckling och investeringar i vildsvinskedjans företag. Livskraftiga vilthanterings- och detaljhandelsanläggningar skapar förutsättningar för att konsumenter ska kunna handla vildsvinskött i butiker.

Vad hade kunnat göras annorlunda i uppdraget?

Uppdraget med att kartlägga uppsamlingscentraler hade kunnat kompletteras med en kartläggning av vilthanteringsanläggningar med direktinlämning av fällda vildsvin. Det hade givit en mer rättvisande bild av möjligheterna för jägare att få avsättning för fällda vildsvin. Länsstyrelsen fick frågor om vad kartläggningen skulle resultera i. Var den tänkt att tillgängliggöras för jägare eller skulle den efter analys leda till åtgärder för att öka antalet uppsamlingscentraler? Den frågan är obesvarad. En möjlighet för att underlätta inlämning av fällda vildsvin skulle kunna vara att vildsvinsportalen.se tillgängliggör en förteckning över ställen där jägare kan lämna in vildsvin. Länsstyrelserna skulle kunna samarbeta om att

vidareutveckla och uppdatera GIS-kartor med inlämningsställen för vildsvin som ska vidare till vilthanteringsanläggningar.

Tidplanen för arbetet med utvecklingen av det tekniska systemet vildsvinsjägerregistret och föreskrifterna var inte optimal. Den mest effektiva utvecklingen av vildsvinsjägerregistret hade uppnåtts om utvecklingen av vildsvinsjägerregistret hade kunnat starta senare när innehållet i föreskrifterna var klart och när Livsmedelsverkets krav på kontrolldelen var färdigformulerade. Nya krav på systemet sent i processen fördröjde utvecklingen. En iterativ process kan leda till ett mycket lyckat resultat men kräver att det finns resurser tillgängliga vilket Länsstyrelsen i det här fallet inte hade planerat för.

Bilagor

1. Vildsvinsjägerregistret – slutrapport 1.0
2. Redovisning Revidering regional förvaltningsplan för vildsvin
3. Vägledning förvaltningsplaner för vildsvin 20210319
4. Översikt över målen i länsstyrelsernas regionala förvaltningsplaner för vildsvin 2022–2025
5. Redovisning kartläggning av UC 2020
6. Bilaga a. Vägledning för kartläggning av UC 2020-12-01
7. Bilaga b. Kartläggning av UC
8. Slutrapport SLV Samordnad kommunikation vildsvin
9. Medieanalys, Vildsvinspaketet 16 oktober-16 december 2024, Retriever på uppdrag av Livsmedelsverket
10. [Vildsvinsförvaltning i samverkan - slutrapport](#)

Slutrapport vildsvinspaketet

Vildsvinspaketet är ett antal uppdrag som regeringen gav till Länsstyrelsen Kronoberg, Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt i april 2020 och som kom att pågå till och med 2025.

Länsstyrelsen Kronoberg har haft en samordnande roll för länsstyrelserna i hela landet. I slutrapporten redovisas hur uppdragen har genomförts samt vilka resultat och erfarenheter som har gjorts.

